

РЕШЕНИЕ

№ 336

гр. София, 20.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на тринадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно търговско дело
№ 20221001000131 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

Образувано е по повод постъпил въззивна жалба от „Дефиант“ ЕООД, с която обжалва решение № 313 от 08.12.2021 г., постановено по т.д. № 1 681/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, с което е прекратено на основание чл.155, т.3 от ТЗ по иска, предявен от Софийски градска прокуратура търговско дружество „Дефиант“ ЕООД, ЕИК: 204950048 и е осъден „Дефиант“ ЕООД да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от общо 380 лв., от които държавна такса от 80 лв. и 300 лв., възнаграждение на особен представител.

В жалбата се твърди, че решението е недопустимо. Твърди, че извода на първоинстанционния съд, че поради липса на вписване на обстоятелството за прекратяване на дружеството, вкл. и при смърт на едноличния собственик на капитала, следва да се приеме, че не са настъпили и правните последици за прекратяване на дружеството. В тази връзка твърди, че този извод противоречи на житейската логика и не отговаря на смисъла на закона, тъй като цитираната разпоредба на чл.140, ал.3 от ТЗ, следва да се тълкува във връзка с ал.1 и ал.2, които се отнасят до вписване на обстоятелства в търговския регистър. Оспорва и изводите на съда, че обществения интерес ще бъде защитен само чрез заявяване на вписване на прекратяването, което може да бъде установено само с нарочно съдебно решение. Оспорва и изводите на първоинстанционния съд, че когато капиталът на дружеството е притежание на едно юридическо лице, прекратяването на ЕСК-юридическо

лице няма за последица автоматичното прекратяване , а предприемане на съответната процедура по закон. Евентуално развива доводи за неправилност на решението. Моли съда да постанови решение, с което да обезсили атакуваното, а ако приеме за допустимо да се отмени същото като незаконосъобразно. Претендира и разноски в производството.

Ответникът Софийски градска прокуратура редовно уведомена не взима становище по жалбата.

Съдът след като се съобрази с доводите на страните и обсъди събраните по делото писмени доказателства, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с атакуваното решение № 313 от 08.12.2021 г., постановено по т.д. № 1 681/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, че съдът е прекратил на основание чл.155, т.3 от ТЗ по иска, предявен от Софийски градска прокуратура търговско дружество „Дефиант“ ЕООД, ЕИК: 204950048 и е осъден „Дефиант“ ЕООД да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от общо 380 лв., от които държавна такса от 80 лв. и 300 лв., възнаграждение на особен представител.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че производството е образувано по предявен конститутивен иск, с правно основание чл.155, т.3 от ТЗ. Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че капиталът на дружеството се притежава от едно юридическо лице, чиито едноличен собственик на капитала и управител на дружеството е починалия С. М. С..

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Видно от обстоятелствената част и петитумва на исковата молба, както и от направените от ищецът уточнения същият е предявил конститутивен иск с правно основание чл.155, т.3 от ТЗ.

С атакуваното решение № 313 от 08.12.2021 г., постановено по т.д. № 1 681/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, съдът е прекратил на основание чл.155, т.3 от ТЗ по иска, предявен от Софийски градска прокуратура търговско дружество „Дефиант“ ЕООД, ЕИК: 204950048 и е осъден „Дефиант“ ЕООД да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от общо 380 лв., от които държавна такса от 80 лв. и 300 лв., възнаграждение на особен представител

По отношение на допустимостта на подадената въззивна жалба съдът намира същата е процесуално допустима, като подадена от лица, легитимирани в производството и в установения от закона срок.

По отношение на основателността на подадената въззивна жалба, съдът намира същата за основателна по следните съображения:

В нормата на чл. 155, т. 3 от ТЗ е предвидено основание за прекратяване на дружеството с ограничена отговорност с конститутивен иск, за чието предявяване е легитимиран само прокурорът, когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител. С оглед конститутивния характер на иска прекратяването настъпва ех пипс с влизане в сила на съдебното решение, с което е постановено прекратяването. Същевременно в разпоредбата на чл. 157, ал. 1 от ТЗ е регламентирано специално основание

за прекратяване по право на дружеството с ограничена отговорност, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, с настъпване на посоченото в нея юридическо събитие-смъртта на физическото лице- едноличен собственик и при наличието на две алтернативно предвидени отрицателни предпоставки- в учредителния акт на дружеството да не е предвидено друго, или наследниците да не са поискали продължаване на неговата дейност. С оглед инвокираните във въззивната жалба доводи за недопустимост на обжалваното решение, ключов за изхода на спора е въпросът за допустимостта, с оглед наличието на правен интерес като абсолютна процесуална предпоставка, за чието наличие съдът следи служебно, на конститутивния иск на прокурора за прекратяване на еднолично дружество с ограничена отговорност по чл. 155, т. 3 от ТЗ, когато оставането му без управител се дължи на смъртта на едноличния собственик на капитала, който е осъществявал и органното му представителство като негов управител. В обжалваното решение е даден положителен отговор на този въпрос по съображения, че предвиденото в чл. 157, ал. 1 от ТЗ прекратяване на едноличното дружество с ограничена отговорност при смърт на едноличния собственик на капитала настъпва едва след вписването му в търговския регистър, тъй като Агенцията по вписванията не е оправомощена да впише това обстоятелство служебно, докато при успешното провеждане на иска по чл. 155, т. 3 от ТЗ прекратяването ще бъде вписано въз основа на постановеното по него конститутивното съдебно решение. Т. е., макар да е приел, че в хипотезата на чл. 157, ал. 1 от ГПК настъпва по силата на закона, съдът е предположил правното му действие от вписването в търговския регистър. Настоящият състав не споделя това становище. От граматическото и телеологично тълкуване на нормата на чл. 157, ал. 1 от ТЗ следва, че в нея е регламентирано специално основание за прекратяване на едноличното дружество с ограничена отговорност по право, с настъпване на юридическо събитие-смъртта на едноличния собственик на капитала - физическо лице. Същата е приложима и в случаите, когато е починал едноличния собственик на капитала и управител на дружество, което е едноличен собственик на капитала на дружо търговско дружество. Основното действие на вписването е оповестителното такова, уредено в нормата на чл. 7 от ЗТРРЮЛНЦ, според която се смята, че вписаното обстоятелство е станало известно на третите добросъвестни лица от момента на вписването, като до 15 дни от вписването то не може да се противопостави на трети лица, които докажат, че им е било невъзможно да го узнаят, т. е. до изтичане на този срок е налице оборима презумпция за знанието на вписаното обстоятелство, което след неговото изтичане законът необоримо презюмира. Общият принцип е, че вписването не е конститутивен елемент от фактическия състав на възникване на вписаното обстоятелство, което съществува и поражда правни последици и преди вписването му в търговския регистър, което следва и от нормата на чл. 7, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, според която третите лица могат да се позовават на подлежащо на вписване обстоятелство, макар вписването още да не е извършено. В доктрината се разграничава конститутивният ефект на вписването, какъвто е налице когато то е елемент от фактическия състав на възникването на подлежащото на вписване обстоятелство (напр. чл. 67 от ТЗ по отношение възникването на търговското дружество от деня на вписването му в търговския регистър) от случаите, при които то е само условие- *conditio juris*, обуславящо правното

действие на подлежащото на вписване обстоятелство, без което то се намира във висящо състояние и не поражда правни последици, каквото е действието на вписването по отношение на решенията на общото събрание по чл. 140, ал. 3 и 4 от ТЗ. Този ефект на вписването е уреден в нормата на чл. 7, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, според която, ако закон предвижда подлежащо на вписване обстоятелство да породи действие след вписването, третите лица не могат да се позовават на него преди да е извършено вписването. Такова действие на *conditio juris* е предвидено в нормата на чл. 140, ал. 3 от ТЗ само по отношение на решението на общото събрание за прекратяване на дружеството, респ. на едноличния собственик на еднолично дружество с ограничена отговорност, съобразно, ал. 2 на чл. 140 от ТЗ, което влиза в сила след вписването му в търговския регистър. В хипотезата на чл. 157, ал. 1 от ТЗ обаче, основанието за прекратяване на дружеството не е решение на неговия волеобразуващ орган, като диспозитивен акт, а смъртта на физическото лице-едноличен собственик на капитала, като юридическо събитие, от чието настъпване непосредствено произтичат предписаните от закона правни последици. Затова в тази хипотеза вписването не представлява условие за настъпване ефекта на прекратяването на едноличното дружество с ограничена отговорност и в този случай то има само оповестително, а не конститутивно действие, поради което при наличието на останалите отрицателни предпоставки, третите лица могат да се позовават на него, макар вписването му още да не е извършено, съобразно първото предложение на чл. 7, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ. Ирелевантно е и обстоятелството, че нормата на чл. 157, ал. 1 от ГПК не предвижда срок, в който наследниците могат да заявят продължаване дейността на дружеството. Предвиденото в чл. 25, ал. 2 от ЗЗД ретроактивно действие на събдването на условието се отнася и за отрицателните условия, когато ефектът от ненастъпването на определен положителен факт не е обусловено от отлагателен срок. По делото няма данни, а не се и твърди наследниците на починалия едноличен собственик на капитала да са подали заявление за вписване на обстоятелства, свързани с продължаване дейността на дружеството. Без значение е и обстоятелството, че в закона липсва изрична регламентация на кръга на лицата, легитимирани да заявят за вписване прекратяването на дружеството в хипотезата на чл. 157, ал. 1 от ТЗ. По аналогия с чл. 60а, т. 2 от ТЗ такива следва да се считат наследниците на физическото лице - едноличен собственик на капитала.

Ето защо настоящият въззивен състав намира, че "Дефиант" ЕООД е прекратено със смъртта на едноличния собственик на капитала на „АБ продакшън“ ЕООД, които е едноличен собственик на капитала на „Дефиант“ ЕООД преди предявяването на иска с правно основание чл. 155, т. 3 от ТЗ, което обуславя неговата недопустимост, поради липсата на правен интерес от търсената с него правна промяна. Искът по чл. 155, т. 3 от ТЗ не представлява своеобразен сурогат за създаване на основание за вписване в търговския регистър на прекратяването на едноличното дружество с ограничена отговорност, при бездействие на наследниците на починалия едноличен собственик на капитала да заявят за вписване вече настъпилото *ex lege* преди предявяването му прекратяване на дружеството на основание чл. 157, ал. 1 от ТЗ. В случая не са налице две конкуриращи основания за постигане на един и същ резултат, а две различни основания за прекратяване на дружеството, като настъпилото по силата на закона прекратяване изключва допустимостта

на конститутивния иск по чл. 155, т. 3 от ТЗ. В горния смисъл е постановеното по реда на чл. 290 от ГПК решение № 73 от 21.06.2019 г. по т. д. № 2413/2018 Г., Т. К., I т. о. на ВКС.

По изложените съображения настоящият състав намира, че атакуваното решение е недопустимо и като такова следва да се обезсили, а производството по предявеният иск да се прекрати.

Въззивникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Софийски градски съд сумата от 40 лв., представляваща размера на дължимата държавна такса, както и сумата от 180 лв. за особен представител.

Водим от гореизложеното Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 313 от 08.12.2021 г., постановено по т.д. № 1 681/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, като *недопустимо*.

ПРЕКРАТЯВА производството по предявеният от Софийска градска прокуратура иск с правно основание чл.155, т.3 от ТЗ срещу „Дефиант“ ЕООД, ЕИК: 204950048.

ОСЪЖДА „Дефиант“ ЕООД, ЕИК: 204950048 *да заплати* в полза на Софийски апелативен съд сумата от 40 лв., представляваща размера на дължимата държавна такса, както и сумата от 180 лв., представляваща разноски за особен представител.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщението за изготвянето пред Върховния касационен съд, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____